

Заштитни археолошки истражувања (технички)

НУ Завод за заштита на спомениците на културата и музеј – Охрид изведе археолошки истражувања на периметарот на црквата и во нејзината внатрешност. Истражувачките работи се реализираа во сондите Е-4/1, 5, 9, 13 покрај северниот ѕид од црквата од внатрешната и надворешната страна; Е-4/4, 8, 12, 16 (јужни половици), покрај јужниот ѕид во внатрешноста на црквата; Е-4/2, 3, 4 (источни половици) и 6, 7, 8 (западни половици); Е-3/16 (јужна половици); F-3/13; F-4/1, 5, 9, 13 (покрај јужниот ѕид од црквата, надворешна страна). Овие истражувања имаа цел откривање на постари културни слоеви или објекти на просторот под црквата и во нејзина непосредна близина, како и одредување на статиката и влагата во темелните партии и обезбедување услови за поставување дренажен систем со аспекти за заштита на постари културни слоеви. Археолошките истражувања беа координирани од Паско Кузман, археолог, кустос-советник, а под раководство на стручниот раководител за археолошки истражувања Нада Почуча Кузман, виш кустос со стручен тим во состав: Валентина Тодоровска, археолог; м-р Глигор Жура, археолог; Филип Жура, археолог; Марија Мартиновска, археолог; Анатоли Арнаудов, археолог; Атанас Илоски, археолог; Тања Стојановска Видевска, историчар на уметност и археолог; Петар Тутенковски, геометар; Милан Темелковски, фотограф и Никола Боздоганов Киселинов, апсолвент на Катедрата за историја на уметноста и археологија – Скопје.

Археолошките истражувања се изведоа во согласност со Дозволата за археолошки истражувања издадена од Управата за заштита на културното наследство (бр. 08-294 од 24.9.2010).

Археолошките истражувања го потврдија присуството на рано-христијанска базилика (V-VI век од н.е.) под сегашната средновековна црква. Уште од 60-тите години постоеше хипотеза дека под црквата се наоѓа базилика, а археолошките истражувања во рамките на овој проект ја докажаа. Ова е исклучително научно откритие. Од периодот на доцната антика источно од црквата (апсидата) беше откриен уште еден објект. На југозападниот агол од црквата археолошките истражувања открија цистерна за снабдување на манастирскиот комплекс со вода, најверојатно изградена во XIV век. Оваа цистерна била во употреба до крајот на XIX век. Археолозите исто така открија и повеќе гробови од XV до XIX век, како и неколку гробови од хеленистичкиот период – најстар културен хоризонт на просторот од црквата. Од движните наоди беше откриена фрагментирана керамика, средновековни монети (трахеи), бронзени предмети итн.